Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Nejdráždivějším dojmem působila naň však nazítří scéna v zahradě. Stará paní s Bětou napínaly tam před svačinou na rám vyprané záslony, a Bettyna jim pomáhala. Bylo zas již úplně vyjasněno a všechny tři stály v plném slunci, jež vrhalo na zeleň trávníku jejich pohybující se stíny. Protože Bettyna přišla k obědu v malém zavřeném kloboučku, vzala nyní na hlavu lehoučký světlý šátek, jejž si stáhla nad čelo. V prosté černé sukni, v drobně kvítkované světlé blůze, v tom povívajícím šátku na hlavě a při té práci pozbyla úplně zevnějšku hosta a zdála se zjevem svým příslušnicí jeho domácnosti. A v tom dojmu právě spočíval rozpalující účin toho obrazu na doktora. Stoje ve svém pokoji nespouštěl s ní oka, pozoruje, jak se shýbá a zas vztyčuje a na špičky se staví, jak ruce rozpíná i zas jak šátek, stále k temeni se smekající, nad oči stahuje, a cítil, jak krev se mu žene k tváři a srdce prudce rozbušuje.

Nebýt to Bettyna, nezdržel by se tam jít, aby té bytosti byl na blízku. Nebýt to Bettyna, být to tak v pravdě duše jeho domácnosti, žena jeho, jak by tam za ní nyní na hlavu lehoučký světlý šáteček a sluncem vonící domů. A mohla to být jeho žena! A byla by to krásná žena, krev k váru rozpalující žena!

Představy z dob jeho románu s ní, vzpomínkové pocity vášnivých objetí a žhavých polibků procházely jeho nitrem.

Náhle prudce se otočil od okna, chytil klobouk a vyrazil z pokoje.

Na dvoře zavolal psa a spěchal z domu, aby stišil vzkypělou krev. Vydal se pěšky do Kolče k nemocnému lesnímu, kde jej čekali až zítra; z návsi poslal domů k matce hocha se vzkazem, že byl náhle odvolán a přijde až k večeru.

Vrátil se domů citově i duševně upokojen tou dvouhodinnou cestou o samotě tam i zpět.

Stará paní seděla na dvoře v šátku přes ramena a přihlížela pletouc hře dětí.

Bettyny již tu nebylo.

Po pozdravu a několika všedních otázkách, kde byl, u koho a zda tu pro něj nikdo nebyl, pravila stará paní:

"Slečna tě prosí, abys se u ní zastavil. Byla by ráda šla s tebou, kdyby byla věděla, že půjdeš pěšky."

"Do Kolče? To je nápad!" pravil doktor zprudčelým hlasem. "A teď k ní —? Co bych tam dělal?! Teď chci večeřet. Mám hlad."

"Prosila mě, abych ti to řekla. Rozbolela ji trochu hlava. Hned po svačině odešla."

Doktorovi vybavila se rázem vzpomínka na začátky jeho známosti s ní, na to váhání předstíraným ochuravěním, a uklidněná hladina jeho duše rozechvěla se drobnými, nepokojnými vlnami.

"Ne, mami, nepůjdu. Bude-li ji bolet hlava, ať si pošle pro prášek."

"Možná, že si přijde sama."

"Řekla?"

"Povídala, že možná. Ale abys se u ní raději zastavil. — To z toho slunce na ni přišlo. Není tomu zvyklá."

Doktor už nevěkl slova a šel do svého pokoje.

Za chvíli se vrátil a podal matce dva prášky.

"Kdyby si poslala, nebo přišla, tak jí to dej. Já půjdu."

"Kam?"

"K Valtrům."

"A co večeře —?"

"Navečeřím se tam. S Bohem, mami!"

"A co že tak — co to do tebe vjelo?"

"Já chci klid, mami, nic než klid. Já musím mít klid! S Bohem!"

A políbiv matku a Tonouše, pospíchal z domu.

Druhého dne však nebylo možno vyhnouti se její společnosti. — Po několika spíš žertem než do opravdy pronesených výčitkách strany včerejška zamtuvila si jej hned jak přišla na celé odpoledne, prý "na usmíření jeho včerejší zpronevěry."

Co zde meškala, ještě nikdy se mu nezdála tak lákavě půvabná. Měla šaty z modrého, bíle proužkovaného foulardu, tak hebké a lehoučké, že se zdálo, že by se sbaliti daly do vajíčka. Vykrojený živůtek měl žaketek se širokým přehrnutým límcem, jenž dodával celému kostymu při barvě jeho cosi z rázu kostymu plaveckého. Dojem ten zvyšován byl ještě slaměným bílým kloboukem s rovnou střechou a pruhem pentle z téže látky, jako byly šaty. Na nohou měla světle šedé hedvábné punčochy a nízké žluté polobotky.

Vyšli hned po druhé hodině a dali se jako posledně směrem k Ouhradicům. Bettyna prý slyšela, jak krásné je v Terezíně dolu, a chtěla se tam podívat. Vzduch byl vlažný, obloha vroucně modrá, kraj nedělně čist a svěží po minulých deštích. V brázdách řepovišť a brambořišť i v příkopech cest leskly se v slunci zbytky kaluží jak pohozené střepy zrcadla. Les voněl, z daleka voněl a vítal do svého stínu.

Bettyna byla plna radostně nadšených projevů pro půvab toho dne a svěží labodu kraje. Veselá, rozbujnělá nálada se jí zmocnila, jiskřila jí z očí, zářila z tváře. V pravo od silnice zvedal se za příkopem nevysoký travnatý svah, řídce stromy osázený, a Bettyna ukazujíc naň pravila s veselým úsměvem:

"Nestydět se, hned bych válela sudy. Dělal jste to taky, když jste byl malý?"

"Taky, a často," přisvědčil doktor. Veselá nálada Bettynina ho nerozhřívala, naopak dráždila, a ten celý svůdné rozzářený zjev její prochvíval znepokojivým pocitem. Ale umiňoval si setrvat houževnatě v ustanovené taktice a předstírat co největší klid a pocit plného bezpečí. A v stálém vědomí toho předsevzetí odpovídal a vůbec mluvil lehce a bezstarostně, jakoby jen tak propovídal, co ho zrovna napadlo, beze všeho přemýšlení.

"A je to zdravé, viďte, takové ztekání! Bože, já jsem se ráda ztekávala. — Poslouchejte, pane doktore," pokračovala živě, "zdali pak vy pěstujete tady nějaký sport?"

"Ne."

"Ale měl byste. Svědčilo by vám to. Na velocipedu jezdit. Na jiné myšlénky byste přišel. Zdali pak chodíte na hony?"

"Taky ne," pravil doktor a usmál se.

"To všecko byste měl dělat. — Bože, tady takový kraj příhodný. V zimě střílet a jezdit na bruslích, v létě veslovat a jezdit na kole, chytat ryby, hrát kuželky. — A to vy nic, viďte?"

"Až na ty kuželky někdy."

"Kdybych já byla na venku, to všecko bych provozovala. A vy byste musel taky. A hned byste přišel na jiné myšlénky!"

Když vstupovali do lesa, uvítalo je dvojí flétnové zavolání žluvy.

"Co je to za ptáka?" optala se Bettyna, zavírajíc slunečník.

"Žluva."

"To je příjemné, to 'vavia-výja'. Už jsem se kolikrát chtěla ptát. Lesů jsem nikdy pořádně neužila, a tak je mám ráda."

Od Ouhradic přijížděl proti nim lehký lovecký kočár bez korby, s krásnou dvojspřeží. Na kozlíku kočí a lokaj.

"Čí je to kočár?" ptala se Bettyna.

"Mladého hraběte. Jedou patrně pro něj na nádraží."

Ryzkám nohy jeho hrály, kočí jim nedával vůle, udržuje je v klusu, hlavy přitaženy k plným šíjím, vzpjatým do krásných oblouků.

"Zdali pak byste dovedl' užívat života, kdybyste byl hrabě, Carolo?" zeptala se Bettyna a vzhlédla k doktorovi takovým dráždivým smyslným pohledem přivřených očí. "Myslím, že taky ne. Vy byste měl musea a galerie a takovou nějakou filanthropickou hrabětinu, nebo byste byl starý mládenec a chodil tajně za tlustou šafářkou. Já být hraběnkou, Carolo, svět by musel o mně vědět, panovnice by musely na mne žárlit. Eh, darmo mluvit. Pojďte, Carolo!"

"Tak zlé by to snad nebylo?" usmál se doktor.

"No, kdo ví. Zkoušku podat nemohu, bohužel," řekla Bettyna a také se usmála. "A cestovala bych, víte. Po celém světě, nejen po Evropě. Ach, být bohatá, Carolo, a mocná! To je sen mého života. A vás bych udělala svým doktorem!"

"Jen jest-li bych chtěl!"

"Já bych vás dřív oženila, to se rozumí, abyste měl pokojné nosi a svědomí."

"Škoda, že to jsou jen vzdušné zámky," usmál se doktor.

"Ale světobol se mne proto přec nechytne, viďte? Chudí lidé vaří z vody, a já si přec jen do ní liji doušky vína."

Doktor cítil, že se naň po očku podívala, ale neřekl nic. Nechtěl vejíti zas do rozhovoru o jejích a svých názorech a zásadách života.

Bettyna založila slunečník za zády nad pas, obemkla jej s obou konců lokty a kráčela dál delšími a jako nadhazovanými kroky, lehce v kříži prohnuta, s vypjatým poprsím a hlavou vztyčenou. Bylo pozorovati každé její vdechnutí i oddech; doktor věděl, že to ví, a že nepohlížejíc naň přece jen jej vidí.

"Jak je daleko do Terezína dolu?"

"Za půl hodiny jsme tam."

"To půjdeme pořád tou silnicí?"

"Ne, tamhle za pasekou dáme se na pravo."

"Zas lesem?"

"Chvíli kolem lesa, a pak lesem do kopce asi deset minut. — Proč se ptáte?"

"Nedošla bych dnes daleko. Bolí mě trochu nohy."

"To že jste viděla ten kočár," usmál se doktor.

"Ach ne, měla jsem skutečně včera trochu horečky. Nevěříte-li mi, zeptejte se slečny Lénynky."

"Vy jste u ní byla?" rychle optal se doktor.

"Ne, sama přišla a připravila mi limonádu. To je opravdu dobrá duše."

"Tedy jste k ní vzkázala?"

"Taky ne. Vyšla na zahradu a viděla mě sedět v naší zahradě na lavičce. Bylo mi v pokoji dusno."

"No a —"

"No a —" Bettyna obrátila se plnou tváří na doktora — "pozdravily jsme se, ona se ptala, jak se mám — a já jí řekla, že mě bolí hlava. V tom přec není nic zlého, Carolo?"

"Ne, docela ne," pravil doktor co možná nejklidněji.

"Nezmínila se vám o tom dnes ráno?"

"Neřekla nic."

"Jak je vlastně panu Fabiánovi?"

"Teď tři dni stejně."

"Vyjde z toho?"

Doktor pokrčil rameny.

"To je štěstí, že má ji. Takoyá bytost je k nezaplacení, viďte? — To u nás u divadla jsme měli starého jednoho komika. Ten ležel půltřetího roku, a měl taky takovou hodnou hospodyni. Co ta s ním zkusila, ani popsat se nedá. A docela prostá osoba — však ty bývají nejoddanější. Pak na smrtelném loži se s ní dal oddat. To by měl pan Fabián taky udělat."

Po celou tuto řeč byl doktor v nejistotě, zavedla-li Bettyna zúmyslně hovor na Lénynku, nebo stalo-li se tak docela jen mimo. — Nepostřehl nijaké přípravy k tomuto zabočení, a bylo to vše proneseno tónem co nejprostším, že těžko bylo soudit na úmysl, ale nedůvěra přec jen jej znepokojila a volala opatrnost na stráž.

"Snad jsou tu překážky, kdož ví," řekl proto co nejsušeji. "Do takových věcí neradno se mísit," dodal a odmlčel se.

"Mně taky nenapadá něco říkat," pravila Bettyna. "Bůh chraň, ale tak bych ji přála, kdyby umřel, aby byla zajištěna. To není ženská, která by dovedla s životem zápasit."

Doktor už měl na jazyku otázku, proč to myslí, ale opanoval se. "Bude-li dál o ní mluvit," řekl si, "byl by v tom všem dojista úmysl. Tak to nejlépe poznám —"

Ale Bettyna o ní již ani muk.

"Snad i to naschvál," kmitlo doktorovi podezření hlavou.

Došli k pasece a zabočili v pravo. Stezka byla tak úzká, že nemohli jíti vedle sebe. V mělkém příkopě vedle ní byla půda ještě rozmoklá. Doktor pouštěl Bettynu, aby šla napřed.

"Jen jděte, jděte," odmítala, "půjdu za vámi, abych věděla, kam šlápnout."

Přešli kol paseky mlčky, a přeskočivše příkop, při čemž jí doktor musel podat ruku, dali se širší opět cestou, mírně stoupající, mladým lesem. Bettyna opírala se chvíli o slunečník, ale najednou obrátila se k doktorovi a pravila s úsměvem:

"Nic naplat, Carolo, zde se musím do vás zavěsit. Ať už se zlobíte nebo ne. Klouže to."

"No, není to tak zlé," pravil doktor, ale rámě jí odepříti se odvážil.

Zavěsila se do něho tak delikátně, že dotýkala se takřka jen svým zápěstím jeho předloktí. Ale přece jen cítil mnohem blíže teplo zrůžovělou běl její šíje, a krásný profil její tváře s těmi dlouhými černými řasami šedých očí mu nemizel z pohledu, ač se přemáhal na ni nehledět.

"Kdy už jsme se takhle spolu nevedli, viďte?" pronesla lehce a vesele, jak se pronáší právě napadlá vzpomínka. "Vzpomenete někdy na naše procházky k sv. Prokopu a do Krče? To jsme byli ještě bláznivi lidé, že?"

Doktorovi jakoby naskakovaly do krve drobounké plamínky. Cítil, jak se mu tváře rozpalují, a bál se, aby to nebylo vidět. Napínal všechny síly, aby ovládl zmocňující se ho rozechvění.

Bettyna dále vzpomínala. Ne roztouženě neb tesknč, nýbrž stále švitořivě a vesele, jako na dávno minulé dětinství. Na ty jejich útulky a úkryty v osamělých hostincích, kde za stolem v koutku se líbali jako dva tajní milenci . . . na ty své lehkomyslné, odvážné nápady, jež u něho budily hrůzu, protesty i strach, jemuž ona tolik vždy se vysmívala . . . na ta zamilovaná jejich místečka — všude bylo nějaké — kde sedali v pokoušivém škádlení nebo skrývaném objímání, na ty zamilované osamělé cestičky, kudy chodili v tulivém přitisknutí, plni lehkovážného smíchu na rtech i v očích . . .

(Pokračování.)

Pracujícímu lidu na uváženou!

Ctěná přítelkyně: — South Bend, Ind., 7. září 1912.

Bych dokázal svoji vděčnost za uzdravení Vaším léčením, upřímně vyzývám všechny trpící muže i ženy, aby zkusili Vaše léky, jmenovité Marie Votypkové Liniment a Bylinné Thé. Trpěl jsem nevyslovitelné bolesti přivoděné nebezpečnou otravou krve v kyčli po celých 6 měsíců a zůstal jsem úplně bezmocným. Ztrávil jsem nějaký čas v nemocnici, podstoupil několik operací, zkusil též několik vynikajících lékařů, ale vše mělo jen nepatrný účinek. Konečně přítel jeden, který znal výborné léky Vaše, odporučil mi je zkusiti a já tak často již zklamán, s velice malou nadějí na sebe menší úlevu začal jsem bráti Liniment a Bylinné Thé. K mému a mé drahé rodiny velkému překvapení a radosti cítil jsem se lépe hned po prvním jich užití a po pravidelném přesně dle návodu užívání zlepšil jsem se tak, že jsem mohl v krátkém čase opět jíti pracovati. Co nedokázali lékaři a pobyt v nemocnici a kolikeré operace, to dokázalo Vaše léčení v krátkém čase.

Od srdce odporučuji vše u trpícím Vaše léky nejen pro jejich zázračný účinek, ale i proto, že jsou ceny velice mírné, zvláště pro lid dělnický, kterému není možno své těžce vydělané peníze obětovati na různé lékaře, operace a nemocnice. Jedno léčení přesvědčí všechny, že jest ještě pomoc pro ně a že Vy jste věrnou přítelkyní trpících. V dokonalé úctě

J. Ferguson, 240 Indiana ave.

Drahá M. Votýpková: — Chicago, Ill., 24. srpna 1912.

Jelikož jsem Vaši zásilku obdržel v pořádku, srdečně Vám děkuji a musím sděliti, že jsem Váš Liniment a Thé zkusil dle Vašeho návodu a velice se mi ulevilo v revmatismu a cítím, že mne Vaše léčení úplně uzdraví. Odporučuji Vaše Thé a Liniment všem Vaším odběratelům, kteří revmatismem trpí a s pozdravem na všechny Vaše ctěné odběratele a odběratelky, jsem

ve vší úctě Josef Rek, 2626 — 21. Place.

Trpící, zkuste M. Votýpkové Liniment na mazání a obklady kdekoli trpíte bolest — poskytne Vám okamžité úlevy. Úplný popis a návod přiložen ku každé láhvi. M. Votýpkové Liniment jest od tisíců užíván ve všemožných případech k úplné spokojenosti a pravý jest k dostání pouze u našich jednatelů. Kde není u Vás k dostání, pište přímo k nám. Cena Linimentu za láhev pouze 50c., — tucet láhví $5.00 Liniment zasílá se pouze po expressu — při objednávání udejte jméno expressní stanice.

Muži, ženy, dívky a starouškové.

Často ani nevíte, co Vás bolí, a tu náš lék dá úlevu a zdraví. Zdarma na zkoušku na několik dní. Žádný pat. lék

Bylinné thé, silitel jater, ledvin a krvečistitel.

Jest to čistý přírodní lék zdravotním zákonem prozkoumaný a odporučený a jest jak pro maličké tak pro dospělé, a poskytne úlevy při **zácpě**, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, **obtížném trávení**, jaterních obtížích, **bolestech hlavy, bolesti v zádech**, nezáživnosti, malarii, **kašli**, nastuzení, bolavém hrdle, **revmatismu**, neuralgii, dně, **bolesti v boku, bolesti v kříži, rozčilenosti**, zemdlenosti, **ztrátě chuti k jídlu**, ospralosti, **souchotinám**, žloutence, pupencích, **vyrážce**, červům, **zlaté žíle**, tasemnici, **nervos-nosti**, svrabu, vodnatelnosti, **srdeční vadě**, boulích, nádorech, lišejích, zastaralých bolestech a všech nepořádcích krve a ledvin. Chuti jest příjemné.

Na prodej poštou vyplaceně až do domu 55c. a velká krabička na měsíc stačící za $1.10 — 6 za $5.00.

Máme zvláště léčení pro muže pouze. Též léčení pro KATAR pro muže, ženy a dítky. Trpící, slabé, unavené, předčasně sestárlé **matky a ženy**, slabé a bledé **dívky**. Máme **zvláštní léčení** pro všechny Vaše nemoce. **Popište s důvěrou svou nemoc** a pošleme Vám obratem pošty lék zdarma na několik dní na **zkoušku** a knížečky o nemocech. **Račte psát anglicky neb česky.**

Adresa: Marie Votýpka & Co.. Dept. 10. So. Bend, Ind.

Nevíme jak důrazněji vysvětliti

krajanům, kteří jedou do Kalifornie,

že musí vzíti ze Sacramento východní trať dráhy přes Marysville, jestli se chtějí dostati do Chico.

V Chico jest stále člen naší firmy a ukáže jim tá nejlepší pozemky, jaké jsou v světoznámém údolí řeky Sacramento pro českou osadu nabízeny.

Od 25. září do 10. října jest levné jízdné.

Pište nám, co asi byste si přáli a my vám pomůžeme najíti nejlepší "bargain", jaký možno zde dostati. Sdělte nám kdy přijedete a budeme Vás očekávati. Adressujte

W. J. BULÍN & COMPANY,
Box 1008 Chico, Cal.,

Nebo:
W. J. BULÍN & COMPANY,
Hamilton City, Cal.

5tf

Dobré pivo jest lék

Plzeňské pivo v láhvích

z pivovaru

FREMONT BRW'G CO.

FREMONT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta lihu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

Nejlepším místem k nakupování stavebního dříví, jest

česká dřevařská ohrada,

Chicago Lumber Co.,

na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 49tf

Čeští prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.

POHROBNICTVÍ **BALSAMOVÁNÍ**

Kočáry pro každou příležitost. Ambulance pro nemocné

ALOIS KOŘISKO

OMAHA
1411 So. 16. Street
Tel. Douglas 2992

S O. OMAHA
108 No. 24. Street
Tel. South 680

Vlastní dopravní vůz pro převážení mrtvol. Pro dámy dámská obsluha.